

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izjemši nedelje in praznike. — Inserati do 30 petit à Din 2.—, do 100 vrst 2.50 Din. večji inserati petit vrsta 4.— Din. Popust po dogovoru inseratu davek pomesej.

«Slovenski Naroda velja letno v Jugoslaviji 240.— Din. za inozemstvo 420.— Din.

Rokopisi se ne vračajo.

Naše telefonske številke so 3122, 3123, 3124, 3125, in 3126.

Naše telefonske številke so 3122, 3123, 3124, 3125, in 3126.

Demokrati so prepustili odločitev Lubi Davidoviću

Seja demokratskega poslanskega kluba je končala brez konkretnih sklepov — Kompromis med Davidovićem in Marinkovićem. — Odločitev zopet odgodena. — Veselje v radikalnem taboru

Beograd, 22. decembra. Ob napetem pričakovanju vse politične javnosti se je danes dopoldne ob 10. sestal demokratični klub k svoji »odločilni« seji, da zavzame definitivno stališče k notranji politični situaciji ter da sklepa o nadaljnjem obstanku demokratov v vladu odnosno v četvermorični koaliciji.

Sejo je otvoril z daljšim govorom Ljuba Davidovića. V enourmnu eksponenzo je obrazložil poslancem, ki so bili zbrani polnoštevilno, celokutno politično situacijo, podrobno referiral o svojih razgovorih s predstavniki četvermorične koalicije tekom zadnjih dneh ter očratal stališče demokratske stranke. Njegov govor bo v celoti objavljen v obliki komuniketa. Kolikor se je izvedelo od udeležencev seje, je Ljubo Davidović v glavnem ponovil znane zahteve demokratov glede odstranitve aktivnih oficirjev iz državne uprave, revizije odnosa med demokratimi in radikalimi inglede sprejema raznih zakonov, ki jih forisajo demokrati. Zatrjuje pa se, da Ljubo Davidović svojega stališča na seji poslanskega kluba ni zastopal tako odločno, kakor se je zadnje dni podarjalo v njegovi okolici ter da je bilo že v njegovem referatu opažati znatno popuščanje.

Tako pa Davidovićevem referatu je stavil poslanec Kosta Timotijević sledišči predlog:

»Postanski klub demokratske stranke brez debate soglasno odobrava popročilo predsednika kluba in glavnega odbora Ljube Davidovića in prepriča nadaljnjo izvedbo vseh v tem referatu omenjenih vprašanj in sklepov Ljubi Davidoviću, da jih reši v sporazumu s predsedstvom demokratskega kluba, glavnega odbora in demokratskih ministrov.«

Poslanski klub je ta predlog soglasno sprejel, na kar je bila seja takoj zaključena.

Vest da je demokratični klub tudi tokrat ni sprejel nikakih konkretnih sklepov, marveč da je prepustil Davidoviću proste roke glede nadaljnega postopanja, se je naglo razširila v vseh političnih krogih in je izvzvala najrazličnejše komentarje. Demokrati sami sicer povdajajo da sklepi poslanskega kluba ne značijo nikakoga popuščanja, toda vseh političnih krogih si ne morejo drugače tolmačiti breznačnega rezultata današnje konference. Zlasti se povdajajo, da je današnji sklep očitno rezultat kompromisa med Davidovićem in dr. Marinkovićem, ki je baš radi tega odgodil svoje potovanje v inozemstvo. Davidoviću so kolikor toliko vezane roke, ker se mora glede vseh nadaljnih

korakov sporazumeti poprej z demokratskimi ministri, ki pa so, kakor je splošno znano, vneti zagovorniki sedanjega režima.

Zadovoljni radikali

Radikali so z izidom demokratskega posvetovanja zelo zadovoljni. Dr. Korosec in Velja Vukčevič sta ves dopoldne nervozno čakača v vladnem predsedstvu poročila o sklepih demokratskega kluba. Ko sta prejela končno obvestilo, da je demokratska borbenost in odločnost ostala zopet samo pri besedah, sta se dobro razpoložena razšla. Radikali so opoldne povdarijali, da sedaj pred koncem januarja ni pričakovati sprememb ali dogodkov. Med praz-

Na vsakega novorojenčka 1500 Din državnega dolga

Današnja seja finančnega odbora. — Proračun državnih dolgov sprejet.

Beograd, 22. decembra. Finančni odpor je danes dopoldne nadaljeval podrobno razpravo o proračunu. Na dnevnem redu je bil proračun državnih dolgov. Finančni minister je podal uvodnoma dajši ekspoze, v katerem je zelo nejaeno razčlenil državne dolbove, ne da bi pri tem označil točno stanje in višino teh dolgov. Muslimanski poslanec dr. Behmen je radi tega zahteval od ministra, naj natoči končno enkrat čistega vina ter naj da poročilo o stanju državnih dolgov natisniti, da ga bodo mogli poslanci

temeljito proučiti. Minister je pristal na to zahtevo. V nadaljnji debati sta zemljoradnica Vučić in Lazić ostro kritizirala zadoljevanje države ter med drugim povedala, da je država tako zadoljena, da pride že na vsakega novorojenčka 1500 Din državnega dolga. Po kratkem govoru radikalca Obradovića, ki je branil proračun, je vladna večina sprejela proračun državnih dolgov, nakar je bila seja zaključena. Prihodnja seja se bo vrnila v petek.

Beograjski poskusni balončki

Ker s prečanskimi »nevralci« niso uspeli, poskušajo sedaj hegemonisti speljati na led gospodarske kroge in jih vpreči v svoj zavožen politični voz.

Zagreb, 22. decembra. »Obzor« polemizira z »Jugoslovenskim Lloydom«, ki je posnel beležko beograjskega »Vremena«, da se tamkaj neki gospodarski krogi pripravljajo na to, da se sporazumejo z vsemi enimi krogmi v prečanskih krajih, ki so za pravico in pravilno rešitev sedanjega spora. O tej doceli nepotrijeti v brezposembni beležki »Vremena« je »Jugoslovenski Lloyd« napisal kar cel uvodnik, v katerem pravi, da so »resni in dalekovidni hrvatski in slovenski gospodarski krogi«, ki je davno predvidevajo tako akcijo, preprčani, da jih bodo navedeni gospodarski krogi v Beogradu podprtji. »Jugoslovenski Lloyd« pristavlja, da bo pokret teh gospodarskih krovov postal tako močen, da bo lahko računal na velike uspehe. Temu pokretu bi se nameč priključile tudi važne nacionalne organizacije, tako da bi združene z gospodarskimi krogmi mogle pomiriti strasti ter doseči končno ureditev sedanjega spora.

»Obzor« ugotavlja napram takim trditvam »Jugoslovenskega Lloydja«, da se je hotelo s to nekontrolirano in docela brezpostrebitno vesti beograjskega »Vremena« pod takimi hrvatskimi gospodarskimi krogom nisel o skupni akciji z gospodarskimi krogji v Beogradu, katerim naj bi se priključili naši javnosti in vse naše nacionalne organizacije. »Obzor« vprašuje, kje so te na-

cionalne organizacije. List ugotavlja, da gospodarski krogi v Beogradu ne misljijo podvetri akcije v gornjem smislu in da se baš ti gospodarski krogi deloma kot člani radikalne stranke, deloma kot člani srbskih demokratov načrti izpostavljajo za sedanjem sistem, ki jim prima načrte knosti. Ce bi pa gospodarski krogi v Beogradu v resnicu mislili na to, da prično resno akcijo proti sedanjemu sistemu, potem bi našli podporo ne samo vseh hrvatskih gospodarskih krogov, temveč tudi vse hrvatske javnosti. Tako pa so beležke »Vremena« samo poskuši zanettiti v hrvatskih vrstah razdore, da se na ta način znova utrdi omajani hegemonistični sistem.

Sarajevoški radikali v Škrpicah

Sarajevo, 22. decembra. Danes so se vrstile volitve drugega podzupana in Ščavnice upravnega in nadzornega sveta Mestne hranilnice v Sarajevu. Zastopnik radikalnega kluba dr. Uroš Krul je podal izjavno, da se njegov klub abstainira in le ta svoj sklep utemeljuje s tem, da so muslimani stopili v koalicijo z radičevci. Nato je bil za drugega podzupana izvoljen musliman Sofčić. Naslednje volitve članov upravnega in nadzornega odbora Mestne hranilnice so se vrstile po proporuču.

Minister dvora bo izmenjan?

Beograd, 22. decembra. Iz dobré po- učenega vira se doznavata, da bo v kratkem odslovjen minister dvora Dragomir Janković. Odstranitev Dragomira Jankovića se spravlja v zvezo z dejstvom, da je Dragomir Janković v svojem kabinetu svoj čas sprejemal ljudi, ki so bili v zvezi z zločinem od 20. junija. Na njegovo mesto bo imenovan dosedanjši poslanik na Dunaju Boško Jeftić. Govori se tudi, da se bo moral pri prvi krizi vlade umakniti tudi dosedanjši minister vojske in mornarice general Hadžić.

Preganjanje opozicijskega tiska

Zagreb, 22. dec. Banski stol je včeraj podljal preiskovalni zapor zoper urednika »Narodnega Valač Krešimira Devčića. Branitelj dr. Dragan Šafar je gleda na to izjavilo, da bo izrabil vsa zakonska sredstva, ki mu jih prožijo zakoni, da doseže pri stolu sedmorice razveljavljanje sklepa banskega stola, ker je ta sklep v očiglednem nasprotju z zakonom o tisku, ki sploh ne pozna preiskovalnega zapora. Vrhu tega je sodišče kršilo določbe kazenskega procesa, ker ni zaslilo v preiskovalnem zaporu nahajajoče se urednika Devčića v predpisanim roku treh dni.

Beda rudarjev v Bosni

Sarajevo, 22. decembra. Rudarji državnih rudnikov so izročili direkciji za šume in rudnike resolucijo, v kateri zahtevajo povrašanje plač in izboljšanje delovnih pogojev. Rudarji navajajo v posebnih spomenicih uprav strahotne podatke o pomanjkanju in bedi, ki vlada med njihovimi rodbinami. Povrašanje plač utemeljujejo s poslovno konjunkturo državnih premogovnikov. Na direkciji so odgovorili, da bodo sporočili rudarjem rezultat njihove intervencije, čim so tem prejmejo od ministrstva konkretne odgovor.

Letalska nesreča v Sofiji

Sofija, 22. dec. Šolsko letalo se je na letališču Beziršte pri Sofiji zrušilo na zemljo. Aparat je zgorel, a oba vozača sta bila ubita.

Napad bolgarske roparske tolpe

Sofija, 22. decembra. Dve tolpi do bobroženih sta istočasno napadli vasi Havačadi v okolici Vidina in Pravala v okolicu Beogradčika ob jugoslovenski meji. Tolpi sta ubili enega in ranili enega kmeta. Izropali sta denar v občinskih blagajnah, vzeli talce in zbežali.

Tudi zemljoradniki za revizijo ustave

Zanimive izjave poslanca dr. Čubrilovića o stališču zemljoradnikov glede ureditve razmer v državi.

— Zagreb, 22. decembra. »Večer« objavlja zanimivo izjavo zemljoradniškega pravnika iz Bosne, posl. dr. Čubrilovića. Posl. Čubrilović je, kakor znano, brat atentatorja Čubrilovića, ki je sodeloval 1. 1914 v Sarajevu pri atentatu Gavrila Principa na avstrijskega prestolonaslednika Franca Ferdinand. Posl. dr. Čubrilović je izjavil, da bi pristaš sejške fronte. Prepričan je, da bi v primeru svobodnih volitev srbska zemljoradniška stranka dobila v Bosni absolutno večino. Kako bi stranka zapustila Narodno skupščino, bi nasprotniki govorili o Bosni, da so zemljoradniki proti kralju in Srbiji in bosanski kmetje bi tega ne moreli razumeti. Naposled je dr. Čubrilović izjavil, da bosta glavni odbor in poslanski klub zemljoradniške stranke priredila od 23. decembra do 10. januarja 126 shodov v Srbiji, na kateri bodo voditelji govorili v smislu borbe za ravnopravnost in za bratstvo vseh delov naroda in države.

na podlagi svobodne samoopredeljevanje vseh plemena. Ako je prebivalstvo za federacijo, naj se izvede federacija. Če pa je narod za konfederacijo, naj se mu pa da konfederacija. Zemljoradniška stranka je ostala v skupščini v prvi vrsti iz taktičnih in strankarskih razlogov. Če bi stranka zapustila Narodno skupščino, bi nasprotniki govorili o Bosni, da so zemljoradniki proti kralju in Srbiji in bosanski kmetje bi tega ne moreli razumeti. Naposled je dr. Čubrilović izjavil, da bosta glavni odbor in poslanski klub zemljoradniške stranke priredila od 23. decembra do 10. januarja 126 shodov v Srbiji, na kateri bodo voditelji govorili v smislu borbe za ravnopravnost in za bratstvo vseh delov naroda in države.

Priprave za ekspedicijo na južni tečaj

Ameriška letalca Wilkins in Byrd pripravljata dobro organizirano ekspedicijo na južni tečaj. — Wilkins je že napravil prvi poskusni polet

— Newyork, 22. decembra. Velike priprave, ki sta jih pokrenila voditelji obeh polarnih ekspedicij. Wilkins in kapitan Byrd za prodiranje proti južnemu tečaju in za velike znanstvene preiskave južnotečajnega kontinenta, vzbujajo v vsej ameriški javnosti ogromno zanimanje. Obe ekspedicije računati na lepo vreme. Kakor znano, je sedaj na južnem tečaju poletje in vlad tamkaj zelo dolgo in Noči trajajo komaj par ur. Ozemlje južnega tečaja tvori nov kontinent in se docela razlikuje od severnega tečaja. Po dosednjih poletih preko severnega tečaja je ustavljeno, da na severnem tečaju ni suhe zemlje. Na tem tečaju se razteza ogromno morje z velikimi globinami, a tečaj sam pokrivajo nepregledne poljane led in snega. V nasprotnu s tem pa je južni tečaj kontinent z visokimi gorji, ki sta vrhovi daleč nadkriti in visino evropskih Alp. Ozemlje južnega tečaja je večje od Evrope ali Avstralije in je po vsej sirini in dolžini docela nepriskano. Ekspedicije Wilkinsa in Byrda so opremljene z vsemi modernimi pridobitvami sodobne tehnike, ter štejejo tudi večje število najuglednejših znanstvenikov, geologov, kartografov itd.

— London, 22. decembra. Polarni preiskovalec Wilkins, ki se nahaja s svojo ekspedicijo na potu na južni tečaj, je izvršil svoj prvi polet z aeroplano. Wilkins javlja, da ozemlje Graham, o katerem se je doslej smatralo, da se razteza neposredno do južnega tečaja, ni v zvezi z južnim tečajem, temveč da je ogromno otok. Med otokom Grahamom in polarnim kontinentom je še široko morje.

rovji, kjer so vrhovi daleč nadkriti in visino evropskih Alp. Ozemlje južnega tečaja je večje od Evrope ali Avstralije in je po vsej sirini in dolžini docela nepriskano. Ekspedicije Wilkinsa in Byrda so opremljene z vsemi modernimi pridobitvami sodobne tehnike, ter štejejo tudi večje število najuglednejših znanstvenikov, geologov, kartografov itd.

Atental je vzbudil v Parizu silno ogrečanje. Vsi današnji listi se obširno bavijo s tem slučajem in vidijo v tem pričetek teroristične akcije alzaških avtonomistov.

Pariz, 22. decembra. Včeraj je bil izvršen atentat na bivšega državnega pravdnika Fachota, ki je nastopal v znanih avtonomističnih procesih. Atentator je poselil Fachota na njegovem stanovanju ter oddal nanj tri strele. Smrtno zatočitev je poselil Facht zgrudil, dočim je atentator na policijo, kjer je izpovedal, da se pše Berloit, mesarski mojster iz Momenleina. Je očenjen in oče dveh otrok. V Pariz je prišel pred enim mesecem z namenom, da se osveti Fachtu za preganjanje svoje rojakov, ki zelo trpe pod francosko upravo. Cinično je naglasil, da mu ni žal umora in da le občuje, da se mu ni posrečilo Fachtu popolnoma ubiti. Za svoje rojake rad prenaša muke, ki ga čakajo.

Atental je vzbudil v Parizu silno ogrečanje. Vsi današnji listi se obširno bavijo s tem slučajem in vidijo v tem pričetek teroristične akcije alzaških avtonomistov.

bo kaznovan z najmanj tremi meseci zapora.

Člen 2. Isto velja tudi za vsakega tuja, ki bi se na enak način pregrešil, dokler bo bival na nemškem teritoriju.

Ostra zima v Nemčiji in Rumuniji

— Bukarešta, 22. decembra. V severozapadnih delih Rumunije in v Karpatih je zavala huda zima. Sneg pa ne prestane. Temperatura znaša 20 stopinj pod ničlo. — Takšne zime v mesecu decembru se v teh krajih še ne spominjajo.

— Berlin, 22. decembra. V vsej severni Nemčiji, v vzhodni Pruski, v Baltiških državah in na Poljskem je prisnila

Odgovornost režima za propadanje državnega gospodarstva

Kdo ubija ugled naše države v inozemstvu? — Zakaj nima inozemstvo zaupanja v nas? — Kaj je storila dr. Koroščeva vlada z zboljšanjem razmer v naši državi? — Katera bi bila edina prava pot sedanjih režimovcev, ako res hočejo pomagati državi?

Ko je KDK pred 20. junijem še sodelovala v Narodni skupščini, je opozarjala na več pomanjkljivosti našega državnega ustroja, zlasti pa na gospodarske težkoče, ki so se v naši državi vedno bolj množili radi slabše zakonodaje in birokratike ter v mnogem koruptne državne urave. V razpravi o tekočem drž. proračunu je predlagala tako v finančnem odboru, kakor v Narodni skupščini celo vrsto konkretnih predlogov, ki bi bili lahko ustvarljivi in ki bi uresničeni prinesli znatno olajšavo v splošni gospodarski krizi. Vendar pa je njen glas ostal glas vpijočega v puščavi. Vladina večina je bila gluta za najbolj stvarne predlage opozicije, spuščala se ni niti v njihovo proučevanje, odkajanjala jih je po vrsti ter sprejemala zakonske predlage neizpremenjene, kakor so jih izdelali birokrati v ministrstvih. Vladna večina je postala navaden glasovalni stroj, pri katerem o kakem parlamentarizmu, o kaki smotreni in načelni izmenjavni misli ni bilo niti govorova. To je bilo mogoče samo zaradi teza, ker je večina vladnih poslanec izvoljenih s pomočjo policije in so zato povsem odvisni od tistih, ki so stali na čelu vlade, in ker so dobro vedeli, da spravljajo svoje mandate v nevarnost, ako bi se ne uklonili v vsakem oziru pod njihovo peto.

V takih razmerah bi ne bilo prav nič čudnega, ako bi opozicija, združena v KDK, že pred 20. junijem zapustila Narodno skupščino, ki je bila že tedaj samo spaka parlamentarizma in ki je imela samo analogi kimatko, kakor so zahtevali ministri. Ko so potem padli še strelji v Narodni skupščini od strani večine, ko so bili umorjeni vodilni predstavniki KDK, je bilo povsem naravnovo, da KDK ne more več ostati v parlamentu, v katerem govorji samo surova sila, ne pa moč miselnih argumentov.

Jasno je, da je trpel pri tem ugled države. Se bolj jasno je, da ni trpel ugled države zaradi opozicije, ampak zaradi večine, ki je ubila načelo parlamentarizma, in iz katerih so padli strelji proti opoziciji. Prelita je bila kri.

Vlada in njena večina nista storili ničesar, da bi izbrisali vtis, ki ga je napravil mučni dogodek v vsem civiliziranem in kulturnem svetu, nasprotno sta svoje metode nasilja nadaljevali tudi še po 20. juniju.

Povsem naravno je bilo, da je pričelo inozemstvo gledati z nezaupanjem v našo državo, v predstavnike režima, ki so pognali z revolverskimi strelji iz parlamenta zastopnike polovice naše države. Povsem naravno je bilo, da se je zato popolnoma ponesrečila akcija vlade za najteje velikega investicijskega posojila v inozemstvu, ki ni moglo imeti zaupanja v režim, česar argumenti so revolverski strelji.

Ako bi bilo predstavnikom okrvavljenega režima res kaj za koristi države, za koristi splošnosti, potem mora voditi nihova pet samo v politično ozadje. Umaknemo naj se z vladnih mest, na katerih zbuja sam nezaupanje ter škodujejo interesom države. Ter jih prepuste drugim sposobnoljubnim, resničnim in pravim zastopnikom ljudstva, ki bodo izvoljeni po njegovi svobodni volji pa se bodo razmere v državi takol zboljšane in bo inozemstvo dobilo takol zaupanje v nas.

Ako pa bodo še nadeljile hoteli vztrajati na svojih mestih, bodo zapeljali državo v še večje stiske, za kar bodo pač sami morali nositi odgovornost.

Pisane zgodbe iz naših krajev

Velik požar v Splitu. — Poldruži milijon Din so izgubili. — Samomor zagrebškega profesorja. — Preiskava v zadevi umora branjevca Škorjanca. — Še o umoru šoferja Matovića.

Iz Splita poročajo, da je včeraj nastal velik požar v trgovini Darije Bognola v Bosanski ulici in je uničil trgovino in deloma tudi stanovanje grofice Capogrossi, ki stanuje v stanovanju nad trgovino, in ki je tudi lastnica hiše. Požar je nastal na prav nenavaden način. Neki 18-letni mladenci je prisel v trgovino in je kupil rakete za božično drvo. Bil je tako nepreviden, da je raketno pričkal v trgovini. Mladenci je hotel raketno pogastiti in jo je vrgel na tla ter je teptal z nogami. Raketa je pa esplodirala in odletela na kup papirja. Papir se je takoj vnel in začpal tudi satulijo otroški bombi, ki so se vžgale in povzročile detonacijo, ki se je čula daleč okoli. Trgovce Bognolo je začel gasiti najprej šatuljo in se je pri tem nevarno opekel. Sosedi so mu pribiteli na pomoci in ga izvlekli iz trgovine in njegovo soprogo vred. Med tem se je požar širil po trgovini. Hipoma so bile v plamenu igrače iz celuloida in gramofonske plošče. Požar je bil vedno večji in velik plamen je slikal iz oken in vrat trgovine. V kratek čas je ogenj uničil ves inventar v trgovini. Trgovci imata ogromno škode. Čeprav so prisljali gasilci takoj na pomoč, je požar prodrl v nadstropje nad trgovino v stanovanje grofice Capogrossi. Nevarnost je bila tudi, da se požar razširi na sosedne zgradbe. Gasilcem je slednjši uspelo požar lokalizirati. Nelo ima nad milijon Din škode. Trgovino je imel zavarovano za 600 tisoč Din. Zgoraj mu je tudi 14 tisoč Din v gotovini in izzreba srečka za 16 tisoč Din. Nadalje je zgorela tudi knjiga vseh dolžnikov, od katerih bi moral kasirati nad 140 tisoč Din. Požar je napravil tudi veliko škodo v stanovanju grofice Capogrossi.

Iz Sarajeva poročajo, da se v tamoznjih zdravstvenih in drugih krogih mnogo govori o dograditvi državne bolnice za naležljive bolezni. Poslopje je že dozidano, manjka mu le še vodovod, razsvetljiva, stranična in kanalizacija, torej najvažnejše pritlikine, ki jih

vlača, ki naj bi izvedla tudi popolnoma avtočne volitve, pri katerih bi lahko prišli do besede resnični predstavniki naroda.

Predstavniki okrvavljenega režima na to niso hoteli pristati, s čimer so dokazali, da hočejo še nadalje nasilno vladati po prejšnjih metodah. Prav nič čudnega ni, če je postal inozemstvo zaradi tega napravil nam še bolj nezaupljivo.

Ako se danes gospodarske razmere poslabšajo, aka preti nevarnost celo kurzu našega dinarja, aka nima inozemstvo zaupanja v našo državo, je temu krije samo sedanjem režimom.

Bedasto je torej pisanje glasila predstavnika vlade, klerikalnega »Slovenca«, da je politika KDK katastrofalna za našo državo in da mora KDK kreniti na drugo pot. KDK je umaknila iz parlamenta in prepustila režimovem popolnoma svobodne potrebe. Za režim v naši državi, za vodstvo državnih poslov, za državno gospodarstvo, za vse, kar se godi v naši državi, je odgovorna samo dr. Koroščeva vlada, ki je v parlamentu skoraj brez opozicije in lahko dela, kar hoče. Načelni inozemstvu je edini predstavnik naše vlade sedanja vlada, in ako ta vlada nima pri njem zaupanja, ne more biti kriva KDK, ampak le ona sama.

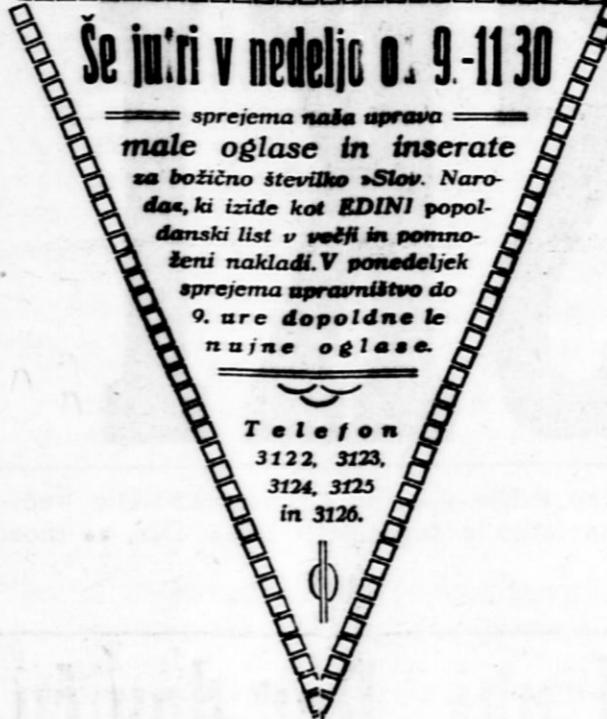
Cemo opozorili na nevarnost, ki grozi na pomlad tudi kurzu našega dinarja radi zmanjševanja zaloge tuhjih deviz v Narodnini banki, ki se brez znatnega inozemskega posojila ne more dvigniti, smo storili to zato, ker smo hoteli opozoriti, kako nujno je potrebno, da odide sedanjem režimom, v katerem nima nikje zaupanja. KDK ne sedi v Narodni banki in ni na vladni ter zato ne more vplivati na razvoj državnega gospodarstva. Hoteli je to storiti, pa je bila Iz Narodne skupščine izgnana z revolverskimi strelji.

KDK tudi odklanja vsako odgovornost za inozemska posojila, ki bi jih nafela sedanja vlada v inozemstvu, ker ji ne zaupa, da bi najeta posojila hotela in znala uporabiti v splošno državno korist. Saj vidimo, kako je s posojilom, ki ga je nam dal švedski trust vžigalic in zaradi katerega se bodo morale zapreti naše tovarne vžigalic, s čemer se bo ubila naša industrija ter dovezela brezposelnost našega delovnega ljudstva.

Odgovornosti KDK tudi zato ne more nositi, ker je ni za načetje posoil nihče niti vprašal ni. Zato KDK ni treba kreniti na drugo pot, kakor zahteva »Slovenec«, pač pa je treba kreniti na drugo sedanjem režimovcem.

Ako je predstavnikom okrvavljenega režima res kaj za koristi države, za koristi splošnosti, potem mora voditi nihova pet samo v politično ozadje. Umaknemo naj se z vladnih mest, na katerih zbuja sam nezaupanje ter škodujejo interesom države. Ter jih prepuste drugim sposobnoljubnim, resničnim in pravim zastopnikom ljudstva, ki bodo izvoljeni po njegovi svobodni volji pa se bodo razmere v državi takol zboljšane in bo inozemstvo dobilo takol zaupanje v nas.

Ako pa bodo še nadeljile hoteli vztrajati na svojih mestih, bodo zapeljali državo v še večje stiske, za kar bodo pač sami morali nositi odgovornost.

Prosветa

Gledališki repertoarji

Drama.

22. decembra, sobota, ob 15. uri popo.: Modri osliček Miško, mladinska predstava pri izredno značilnih cenah. Izven.
23. decembra, nedelja: Betlehemska legenda, premijera. Premierski abonma.
24. decembra, ponedeljek: zaprt.
25. decembra, torek, ob 15. uri popolne: Peterške posledje sanje. Ljudska predstava pri značilnih cenah. Izven. — Ob 20. uri zvečer: Betlehemska legenda. Izven.
26. decembra, sredo, ob 15. uri popolne: Grofica Marica. Opereta. Ljudska predstava pri značilnih cenah. Izven. — Ob 20. uri zvečer: Učenec. Razstava Karle Bulovčeve v dvorani Narodne galerije.
27. decembra, četrtek: Lepa Vida. Red D.

Opera.

22. decembra, sobota: zaprt (generalka).
23. decembra, nedelja: Jonny svira. Premijera. Izven.
24. decembra, ponedeljek: zaprt.
25. decembra, torek: Jonny svira. Izven.
26. decembra, sredo, ob 15. uri popolne: Grofica Marica. Opereta. Ljudska predstava pri značilnih cenah. Izven. — Ob 20. uri zvečer: Tosca. Oštoste g. Marij Simenc. Izven.
27. decembra, četrtek: zaprt.

Premijera slovenske novosti (prve v letosnjem sezonu) Golijeve božične zgodbe »Betlehemska legenda« bo v nedeljo 23. t. m. zvečer. Igra je zajeta iz časa okoli Kristusovega rojstva in torej za božič čas kakov nalaže primerna. Glavne vloge: grški principe Jurijko igra ga Šaričeva. Rifo ga Gabrijelčiča, tirana Heroda g. Rogoz, pohlepnega Juda Sadoka g. Levart, preškega očaka Jorama g. Skrbniček, pastirja Etana g. Kralj itd. V igri nastopa vse dramsko osobje. Režijo ima avtor g. ravnatelj Golia. Abonma premierski. Začetek točno ob 8. zvečer.

Na Sveti dan, 25. t. m. igrajo v drami popolne Golijeve »Peterške posledje sadnej v rezilji g. prof. Šestka. Predstava je ljudska pri značilnih cenah. Zvečer pa je prva repriza »Betlehemske legende«.

Böslčni repertoar opere. Na prvi dan bo žiča se poje prva repriza E. Krenekove operе »Jonny svira«. Naslovno vlogo pole g. Janko. Ostala zasedba je ista kot pri premieri. V sredo dan s v Stefana popolne se poje popularna opereta »Grofica Marica« z go. Št. Poličevom v naslovni vlogi. Zvečer se poje Puccinijeva opera »Tosca« z M. Simencem kot gostom v vlogi Tosco z go. Vilfan-Kunčevem kot Scarpio. Četrtek je opera zaprt.

Premiera senzacionalne operne novosti »Jonny svira« od E. Kreneka se vrši jutri v nedeljo ob pol 20. uri zvečer. »Jonny svira« je delo, ki se nahaja na meji med resno in moderno revijo. V dvanaestih stikah nam prinese avtor malone ves ustroj modernega veka na oder. Od lokomotive in avta do razkošne moderne revije ob zvokih jazzbanda, radijski prenos opere itd. vse to preleti z kinematografsko naglico pred našimi očmi. Krenekova godba je pikantna, in originalna v svojih domislih in ritmih, povdaranja pa, da ni nikakor kokofonska in neužitna, kot se sploh domneva. Mestoma je celo prav melodična, ter so točke kot tango, blues itd. postale populare. Tehnične naprave so večinoma izvršene v naših ateljejih, ki so s tem izvršili občudovanja vredno tehnično delo. Nekatere naprave so izvršene v zagrebških ateljejih. Radio naprave je napeljal firma Radio val elektronke in mikrofoni so od Tungsram S. A. Zagreb. Opero je naštudiral A. Neffart, postavila sta jo na oder g. M. Polič in J. Vaupotč. Naslovno vlogo kreira R. Primorčič, v ostalih glavnih partijah nastopijo V. Majdičeva, Poličeva, Banovec, Grba, Rumel, Simončič, Mohorič itd.

Ekspeditivnost notranjega ministra

Sarajevo »Glasnik umirovlenka« objavlja v svoji zadnji številki naslednji dopis:

»Neki naš tovarš - upokojenec je bil dne pri sarajevskih delegacijih ministra finančnih, da bi poslej rešitev nakazila pokončniški prelepkov za nekega upokojenega sreskega činovnika, ki je bil že spomladi upokojen. Na delegaciji so mu odgovorili, da še nimajo tozadnega odloka ministra. Ko je naš tovarš pokazal dotedenju referentu za pokojnike pri delegaciji prepis rešitev ministristva notranjih del ob 6. decembra, v katerem se dotlečemu upokojencu sporoča na njegovo prošnjo, ga je kmalu zadel kap. Odgovor se namreč glasi:

»V odgovor na vaše pismo ob 6. pretekloga meseca mi je čast obvestiti vas, da je pod U Br. ob 18. 10. t. l. urejena vaša pokojnina in glavna kontrola je sprejeta soglasno sklep ob 20. 11. t. l. B... Kredit je otvoren in z ozirom na to bi vi že morali prejemati pokojnino. Ako še niste, se bo to zgodilo v načrtnem času. Z odličnim spoštovanjem (Podpis nečitljiv). Osebni tajnik ministra notranjih del.«

Lepo vas prosim, zakaj bi ga ne zadel kap. Ko čita tako umno rešenje s tako visokega mesta. Rešenje je zares demokratisko pisano, ker ni šala, če piše osebni tajnik visokega ministra malemu upokojenemu uradniku, ki ga naslavlja s »sposlovnim gospodom« in ga podpisuje z »odličnim spoštovanjem«. Kakšna izredna čast je to za malega upokojenega. To, dragi moj, ni samo demokratično, nego ne more niti biti bolj demokratično. Temu demokratičnemu pismu se ni treba čuditi. Čuditi pa se je treba ekspeditivnosti tega ministristva, kako se žuri z dostavljanjem navadne polprivatne rešitve, ko si domačini upokojenci čaka že toliko mesecev lačen in žečen ter premažen s svojo ženo in deco one male prijetke, ki jih imo dobiti na račun pokojnika. Se bolj čudno pa je, ako osebni tajnik dotlečnega ministra pravi: »Če še nis e dobili, se boste zgodilo v načrtnem času«. dočim mu je bilo treba pritisniti samo na električni gumb da bi bil obveščen, kje počiva v bujžem miru zadeva tega ubogega upokojanca.

To in tako postopanje — bedni upokojni jenec mora čakati na odmero do konca že 16 mesecev (plača je bila seve odvzetna že začetkom aprila) — je brez privrnega in ga ni pozna niti nekdanja čriva Turčija.

Beležnica

KOLEDAR

Danes: Sobota, 22. decembra 1928; katanči: Demetrije; pravoslavni: 9. decembra, Zač. Bog.

Jutri: Nedelja: 23. decembra 1928; katanči: Viktorija; pravoslavni: 10. decembra, Jovan.

Današnje prireditve.

Drama: Ob 15. uri »Modri osliček Miško. Opera: Zaprt.

Kino Matica: »Dnevnik male Ilsebil.

Kino Ideal: »Črni asc.

Film ZDK: »Beli stacion« ob 11. v Matici.

Jakščeva razstava v Jakopičevem paviljonu. Razstava Karle Bulovčeve v dvorani Narodne galerije.

S. K. Svoboda. Danes ob pol 15. uri trenčen tekma s ASK Primorjem. Ob 14. uri naboje sledi igralci v garderobi ASK Primorja: Figena, Zore, Novak, Bonč, Gabršek, Batič, Ozebek, Bončar, Koser, Grabrijan, Potrato, rez. Starman in Cimperman, reditelji, Cesny III., Anton Baggia, Lovrač, Sušteršič. — Načelnik.

Med nesrečniki, ki govore z očmi in prstimi

Pogled v ljubljansko gluhenemnicu – Poklic učitelja gluhenemih je vzvišen, toda naporen in nehvaležen – Edino zadoščenje za veliko požrtvovalnost in ljubezen do nesrečnega

Pravijo, da je govor najdražji dar božji. To resnico spoznamo, če opazujemo gluhenemega, ki ne sliši in ne govoriti, kako skuša s kretnjami izraziti s težavo, kar človek izrozi z luhkoto z besedo. In kakor je človeštvo že zgodaj ustanovilo solo za normalno mladino, tako so šole za mladino, ki je gluhenem, slepa, slaboumnata ali kako drugače pohabljena, nastale razmeroma pozno, ko je človeštvo doseglo že visoko stopnjo kulture. Zato se danes veličina države ne kaže samo v šolstvu za duševno in telesno normalno mladino, marveč tudi v šolstvu za tiste nesrečnike, ki jim je krušna vuela za ali oni čut ali jih je prikrala pri duševnih zmožnostih.

Pri nas se razvija šolstvo za normalno mladino še razmeroma dobro, ne more se pa to trditi za šolstvo gluhenemih, slepih in slaboumnih otrok. In spriči mizernih razmer in nerazumevanja s strani mero-dajnih faktorjev predvsem v Beogradu nam preti nevarnost, da zaostanemo daleč za drugimi kulturnimi narodi.

Predvsem bomo morali skrbeti za gluhenemu otroku, ki jih je med temi nesrečnimi procentualno največ in ki so najboljši delavci in samostojni koristni člani družbe, če se izobrazijo in vzgoje v zavodu za gluheneme. Slovenija ima za obe svoji oblasti eno gluhenemnicu v Ljubljani. Njen ravatelj g. Fran Grm je zavod razkazal našemu uredniku in iz njunega razgovora priobčujemo zanimive misli o nalogah in sedanjem stanju gluhenemnice v Ljubljani.

Začarana šola

Gluhenemica v Ljubljani, ki stoji nasproti državne bolnice na Žaloški cesti, je internat, v katerem sta letos 10 gojenca gluhenemca. Od teh je 6 zunanjih. Ko vstopis med odmorom v kako ljubljansko osnovno šolo, te spomni krik, vrisk in truse v razredih, da je tu mladina, ki daje po enourinem sedenju duška svoji notranji razganosti, mladost in to največ z govorom. Po enourinem molčanju čuti potrebo, da se razkrči. Neprijeten, skoraj strašen je občutek za tulca, ki vstopi v gluhenemnicu med odmorom. Ne sliši se krika, ne vika. Kakor bi vstopil v začarano solo. Še učiteljstvo se zdi, da se pogovarja med seboj tisti nego na drugih šolah.

Strokovni učitelj g. Zupančič je vodil našega učrednika po zavodu. V kleti so kopalnice, pralnice in velika obednica. V pritličju je 8 razredna šola za gluheneme. V nadstropju so sobe za služenje, bivalnica za gojence, ki nimajo pouka, risalnica itd. V II. nadstropju je pa garderoba, spašnica, univārnica in soba za prefekta. V desni polovici teh prostorov so dečki, v levi pa deklice. Vsi prostori so svetli in čisti.

Pouk

Vzgoja in poučevanje gluhenemcev je silno težavno. Gluhenemci nima govor in tudi ne organa, po katerem zaznavamo govor dragih. Med človekom, ki nima govor in sluha, in človekom, ki ima vsa čutila, je pa velik prepad. Zato je pouk slepcev in duševno zaostalih otrok v primeri s poukom gluhenemih prava igrača. Pri prvih učiteljih samo izpopolnjuje dar govorja. Učitelji gluhenemci imata pred seboj neni psihičen objekt. Pritrop do njegovega jedra je težaven, duri do njega preko sluha so zaprte s »sedmimi strašnimi zapahi«. Vzgojitelji gluhenemih mora najti druga pota do govorja in tako do duše svojega gojenca in to je najnapornejše poučevanje in vzgojanje.

Zato je razumljivo, da so začeli ustavljati zavode za gluheneme šele narodi z visoko kulturo, ki so imeli že razvite posamezne vede, s pomočjo katerih so našli način uspešnega poučevanja gluhenemih. Dolgo človeštvo ni vedelo, kako naj poučuje in izobražuje gluheneme.

Način pouka so prikrojeni tudi razredi za gluheneme. Črne tabele seveda tudi tu ne manjka. Po stenah je izredno mnogo slik in kar pada človeku najprvo v oči, klopi niso v vrsti ena za drugo. V velikem polkrogu so razvrščeni pulci, za njimi sede gojenici s hrbtom proti oknu, tako da pada vse svetloba na vzgojitelja, ki ma obrnen proti oknu svoj prostor pred učencimi. Učiteljski govorni organi so tako razsvetljeni in učenci opazujejo natanko vse gobe pri govorjenju in jih skušajo posnetati.

Gluhenemci imajo izredno dojemljivo dušo. Že brez šolske izobrazbe si pomaga s kretnjami, ki so pa vedno pomankljiv in nerazumljiv izraz njegove duševnosti. Govora se ne more navaditi, ker ga ne sliši. Razen sluha, ki je glavnji organ za dojemanje govorja, so pa še druga pota govorne zaznave. Zato je mogoče glušca navaditi govorja, dasi ga ne sliši in ga ne bo nikdar slišal. Gluhenemci namreč lahko zaznava govor z vidom in tipom. Gibanje govoril glušec vidi in lahko tudi opita. Kar vide tema dvema čutiloma, doda učenčeva kombinatorična zmožnost. Zanimivo pa je, da se gluhenemci nikoli ne more navaditi glasovnega govorja sam od sebe. Iz tega je razvidno, kako nujno potrebuje nečlovek večesar učitelja strokovnjaka in kako nujno potrebne so moderno opremljene gluhenemnice.

Ljubezen in znanje

Poseben način poučevanja gluhenemih s pomočjo tipa in vida zahteva od učitelja veliko požrtvovalnost in ljubezen do poklica. Gosta v gluhenemci zato najprvo prijetno dirne prisrčno razmerje med gojenici in vzgojitelji. Svetle oči nemih otrok so vedno zaupno obrnjene na učiteljeva usta. Opazijo najmanjšo njegovo kretnjo. Otroci čutijo, da je to dobrotnik, ki jih bo naučil ne-

kaj važnega in koristnega. Na drugi strani se učitelji zavedajo, da morejo imeti uspeh le z ljubezivim, naravnost očetovskim ravnjanjem z gojenicami.

Nepozabni ti ostanejo vtisi, ki jih dobijo v razredu gluhenemnic. Vsi učitelji in resnici vzgojitelji naj bi se pridružili sem učit, v čem je poklic vzgojitelja. Učitelji gluhenemcev naj bi bili vzor vsem drugim učiteljem v ljubezni in potrežljivosti ter globokem razumevanju otroške duše. Kajti samo učitelj s temi lastnostmi more biti pravi vzgojitelj tudi zdrave, normalne mladine. Samo te lastnosti usposablja vsakega učitelja za njegov vzvišeni poklic, ko mu je izročena v oblikovanju in razvijanju mladina — najdražji, kar narod premire.

Razen neskončne očetovske ljubezni do svojega gojenca mora imeti vzgojitelj gluhenemcev obširno znanje o načrtničejših znanstvenih disciplinah, kakor o anatomiji, biologiji, fiziki, fonetiki, fiziologiji, psihologiji, pedagogiki in higienci ter psihologiji, patologiji in terapiji govorja in didaktiki.

Samo vzgojitelj z obširnim strokovnim znanjem in veliko ljubezijo do poklicu more doseči uspehe v svojem delovanju. Iz pristrešnega, zaupnega razmerja, ki vlada v gluhenemnicem med gojenici in njih vzgojitelji, spozaš, da so poslednji vzgojitelji po milosti božji in dosežejo ravnino zato neverjetne uspehe, kljub vsem velikim težkočinam pri pouku.

Pa! Pa!

Učiteljica udari z nogo ob tla. Otroci udarca ne slišijo, pač pa ga čutijo, ko se stresejo in ta in zaznajo tresenje, četudi ne vidijo noge, ki je udarila. Tako postanejo pozorni. Učiteljica pokliče gojenca. Po pogledu in premikanju grla zazna vibracije, ki jih povzročijo glasilnice v grlu.

— Su—ka—va—to, izgovarja učiteljica razločno in podarjeno. Potem ga drži za roko in z luhko potezo po hrbitu roke označi dolžino posameznega glasu ali zloga.

— Su—ka—va—to, ponavlja sunkoma gojenec, strmeč nepremično v govornilne organe učiteljice.

— Ta—ka—vas. Po stenah vise slike v pestrih barvah. Gluhenemci deček stopi pred učiteljico, ki si zaveže okoli vrata prtič, gojenec pa položi roko na njen vrat in opazuje premikanje njenih ustnic, jezikja in obraznih mišic ter s tipanjem grla zazna vibracije, ki jih povzročijo glasilnice v grlu.

— Su—ka—va—to, izgovarja učiteljica razločno in podarjeno. Potem ga drži za roko in z luhko potezo po hrbitu roke označi dolžino posameznega glasu ali zloga.

— Su—ka—va—to, ponavlja sunkoma gojenec, strmeč nepremično v govornilne organe učiteljice.

— Ta—ka—vas.

Po stenah vise slike v pestrih barvah. Gluhenemci deček stopi pred učiteljico, ki si zaveže okoli vrata prtič, gojenec pa položi roko na njen vrat in opazuje premikanje njenih ustnic, jezikja in obraznih mišic ter s tipanjem grla zazna vibracije, ki jih povzročijo glasilnice v grlu.

— So—va, o—ko, pu—pa, ko—kot, pu—pa, pi—pi, blastno izgovarja pridna deklica in oči ji žare od veselja, ki doseže vrhunc, ko pride do kokši, ki jo imenuje sedaj še pu—ta in njenega naračaja, ki je za gluhenemci deklico za sedaj še pi—pi—ke. Tako so poučevanje gluhenemci v I. razredu. Izgovarjajo najprvo lahke zlage, potem pa besede in stavke.

Dočim se zdrava deca s sluhom pridružijo najhitrejje, je to za gluhenemu deco naporno in utrudljivo, še bolj težavno pa seveda za vzgojitelja, ki mora takoreko še ustvariti dar govorja pri gojencu na podlagi njegovega gledanja in tipanja.

Dober dan!

Ko vstopi v II. razred, te gojenici že pozdravijo: Dober dan! Odgovarjajo na vsa vprašanja že v stavkih. Petelin je že petelin in ne več »kokot«, piščeta niso več »pi-pice«.

— Kako se pišeš? — Pišem se Petrič Ana, odgovori učenčka. Po naglusu in barvi glasu se seveda spozna, da je gluhenem.

— Kdo je to?

— To je součenka Slavica.

Otroci se v prvem razredu in tudi še pozneje med seboj pogovarjajo skoraj samo s kretnjami. Tako ima vsak svoje znamenje, ki ga najbolj karakterizira. Neki učenec je bil na pr. bolan na ušesih. Ko se kdo od gojencev prime za uho, vsi vedo, da misli s tem tega učenca. Tako so sporazumejo s kretnjami in znamenji, ker se ne morejo imenovati z imenom. Seveda imajo tudi učitelji vsak svoje znamenje. Razen tega zaznamenjuje gluhenemci posamezne predmete, barve, pojav s posebnimi znamenji in kretnjami in se tako pogovarjajo med seboj. Če hoče gojenec n. pr. označiti belo barvo, se pogleda po licu, če črno, znamene z dlanjo preko oči itd. V višjih razredih se gojenici že pogovarjajo s kretnjami pa pri tem še vedno podčrtavajo svoje misli.

Zanimiv je bil razgovor med učencem in učiteljem v IV. razredu.

— Ali slišiš? je vprašal učitelj.

— Jaz ne slišim, sem gluš, odgovori gojenec.

— Kje stoji gluhenemica?

— Gluhenemica stoji na vrtu ob Zaloški cesti.

— Kaj stoji na vrtu za gluhenemico?

— Na vrtu za gluhenemico stoji pričutna hiša, šupa, uta in star svinjak.

Učenec je izgovoril »stozic« namesto »stojic«, kar je pa takoj popravil.

Iz razgovorov je razvidno, da so gojenici v višjih razredih sposobni izgovarjati že celo stavke in misli tako, da jih vsak lahko razume in tudi oni razumejo vsakogar, ki

izgovarja besede razločno.

Glavni cilj vsega pouka v zavodu je navaditi učenca dobre izgovarjave misli. Sporedno se poučujejo seveda še vsi drugi predmeti kakor na običajnih osnovnih šolah. Razen tega izuri zavod gojence v mizarski obrti, rezbariji in modeliranju ter v drugih praktičnih poklicih. V to svrhu imajo v zavodu delavnice z vsem potrebnim orodjem.

Gluhenemica v Ljubljani je torej edini zavod v Sloveniji, ker je pa v Sloveniji nad 200 za pouk sposobnih gluhenemih otrok, zavod ne zadošča več. Slovenija potrebuje dve gluhenemnic. Seveda bi zadoščala tudi primerno razširjenje, da obstoječa in izredno dobro urejena gluhenemica.

Deca je razdeljena po sposobnosti in inteligenči, kar je edino pravilno in načeljivo zanesljivo znamstvo za napredek sposobnejših in manj sposobnih. Delitev gojencev po inteligenci je izvedena tudi v vseh inozemskih zavodovih in zategadel so uspehi veliko boljši kot nekdanji na kontinentu.

Ljubljanski zavod bi rad pomagal bratom onstran Sotle, kajti po mnenju Čehov,

zavod kakovosti. Zavod kakor je gluhenemica morajo imeti predvsem dobro strokovno učiteljstvo, ki bi si ga lahko vzgojili sami, če bi le država gmotno podprla idealna in plenitna stremiljenja naših strokovnjakov.

Na Hrvatskem in v Srbiji je stanje še bolj žalostno. V državi imajo samo 3 gluhenemice, v Ljubljani, Zagrebu in Beogradu. Če bi hoteli šolati vse za učenje sposobne gluhenemote, bi pa potrebovali v državi najmanj 15 gluhenemic. Skoraj 7 osmin gluhenemcev dece je v državi brez pouka. Prepuščena je sama sebi in postane v nadležno drugim. Ker država ne skrbi za te revče, morajo beračiti in se potepajo okoli ter postajajo zloženci. V Srbiji razen tega sprejemajo v zavod samo dečke, deklece pa prepričajo usodi. V tem pogledu pa naj bi zadnji na kontinentu.

Ljubljanski zavod bi rad pomagal bratom onstran Sotle, kajti po mnenju Čehov, ki so nedavno obiskali ljubljansko gluhenemico, ta zavod popolnoma nič ne zastaja za modernimi gluhenemnicami v Češkoslovaški.

Zanimivo je nadalje, da je gluhenemost pri naši deci največ pridobilna kot posledica raznih otroških bolezni, kakor ošpic, škrlatine, vnetja ušes itd., ki so zopet posledica bednih socialnih razmer širših plasti naroda.

Zanimivo je nadalje, da je gluhenemost pri naši deci največ pridobilna kot posledica raznih otroških bolezni, kakor ošpic, škrlatine, vnetja ušes itd., ki so zopet posledica bednih socialnih razmer širših plasti naroda.

Da je ljubljanska gluhenemica prva v državi in se more meriti z marsikatero v inozemstvu, je pa predvsem zasluga njenega ravnatelja g. Franca Grma in vsega ostalega strokovnega učiteljstva, ki mu požrtvovanje stoji ob strani. Naša javnost jim je dolžna vsega priznanja in mora podprtih njih idealna stremiljenja, kajti to so največji vzgojni umetniki in učitelji, ki prične gluhenemu deco lepo in razložno govoriti in tako v govorni otroki vzgoje in ih pripravilo za koristne v vsakem drugem polovnredne člane človeške družbe.

Leto za letom se dogaja pred vratu gluhenemice, da se mati solznih oči poslavljajo od otroka, ki je nem in ga je pripeljal v zavod. Žalostna je mati, ko ni iz otroku ust besedice, ki bi jo potolažila. In ob letu dni so materne oči zopet solzne in to ob veselju, kajti otrok je vzkliknil: Mati! Ko je prišla, da bi ga peljala domov na poslovnice. Prizor, ki je tudi veliko in morda edino razščenje požrtvovalnega plemenitvam vzgojiteljem in učiteljem gluhenemic.

Smrtna kosa je zahtevala zopet dve žrtvi. V četrtek so pokopali na pokopališču na Vačah 28-letnega Albine Bokala, žezešnjarja, ki je stanoval pri svojih stariših v Gradcu pri Litiji. Njenega pogreba se je udeležilo lepo število pokonjnikov znancev. žezešnjarji pa so spremili svojega tovarša na njegovih zadnjih poti z godbo. V Gradcu je umrla v petek 22-letna Gizela Černigovska. N. v. m. p.!

Smrtna kosa je zahtevala zopet dve žrtvi. V četrtek so pokopali na pokopališču na Vačah 28-letnega Albine Bokala, žezešnjarja, ki je stanoval pri svojih stariših v Gradcu pri Litiji. Njenega pogreba se je udeležilo lepo število pokonjnikov znancev. žezešnjarji pa so spremili svojega tovarša na njegovih zadnjih poti z godbo. V Gradcu je umrla v petek 22-letna Gizela Černigovska. N. v. m. p.!

Če je kdaj umesten izraz sreča v nesreči, je gotovo primer, ki ga je doživel včeraj predilniški delavec Š. Mož je inel opraviti v strojnici poleg transmisije. Jermen je zagrabil delavca in ga je potegnil v ostrom loku s seboj. Človek bi mislil, da bo jermen raztrgal nesrečnega delavca. Pa se je zgodilo čudo, da je jermen potegnil delavcu v

--- Moda ---

Velika in mala večerna toaleta za zimsko sezono

Črne obleke

Črne obleke so zavzela letos v damske garderobi zopet važno mesto. Elegante dame se sicer mnajbolj ogrevajo za žive barve, vendar pa skoraj ni bogatejše založene omare, v kateri bi ne visela tudi črna obleka. Črna obleka se lahko nosi več sezona zaporedoma, in sicer k obedu, k čaju, na koncertu, zvezcer v restavraciji, kinu itd. Če pa hčemo, da se črna obleka ne izgubi med drugimi, ne sme biti klasično preprosta. Poznati se ji mora originalna ideja, imet mora najmodernejši krov in tudi narejena mora biti bolj okusno, sicer ne doseže svojega namena. Isto velja za klobuk, rokavice in čevlje v črni obleki. Povsem enostavne črne obleke so sicer zelo praktične, toda med drugimi ne pridejo do vplave.

Najboljše blago za črne obleke je prozorni velur, muselin, voal in čipke. Mnogo manj, nego lani, se nosijo letos črne obleke na podlagi žive barve. Pač pa so črne obleke večinoma okrašene s svetlejšo barvo. Poleg črnobele kombinacije, ki je zelo priljubljena, vidimo pogosto črno z rdečko, zelo moderno črno z beige ali črno z zeleno, včasih tudi s svetlotrom. Povsem enostavna črna obleka je okrašena z imprimi blagom.

Lukuzni modeli črnih popoldanskih ansamblov so okrašeni z belim hermelinom. Elegante dame imajo zelo rade črnobelje barvo in zato nosijo čez črne večerne in popoldanske obleke hermelinove plašče z dolgimi rokavji in hermelinove šale. Glede črnih oblek velja torej pravilo, da si lahko izberemo če ne želimo, preprosto ali pa dragi lukuzno.

Družabna obleka za gospode

Dosedanja družabna obleka, temen suknjič in progaste hlače, je že preveč vskdanja, ker se je nosila ne samo na večernih družabnih prireditvah, marveč tudi na čajankah, plesih, v gledališču in na koncertih, pa tudi v pisarni in trgovini. Poleg tega so začeli nositi temne suknjiče in progaste hlače prebivalci predmetisti, ki slepo posnemajo vse, kar je v mestu modernega. Obleka sama je že vedno lepa, zlasti če je iz dobrega blaga, toda elegantni gospodje so jo že zavrgli, ker ni več v modi.

Njeno mesto je zavzela temna enobarvana obleka. Suknjič je črn ali temnosivi, telovnik svetlejši, hlače navadno iz istega blaga, kakor suknjič, samo da spodaj niso zavihane. Telovnik je lahko

nekajkoli svetlejši ali pa tudi zelo svetle barve. Kdor je pa še vedno navdušen za progaste hlače, naj si izbere blago temnih, tenkih prog.

Zaket se zopet uveljavlja kot elegantna družabna obleka. Zapenja se samo na en gumb, in sicer nad pasom tako, da ga lahko nosijo tudi gospodje, ki imajo okroglo trebuščko. Damam so sicer všeč vtiči moški, toda gospodje s trebuščko uživajo njihovo zaupanje. ker

Gospod, ki je rad v eleganten
se potrdi v atelje

Josip Ježek 2892
Ljubljana, Selenburgova ulica št. 6

so vsaj na zunaj solidni. Zato primernega trebuščka ne kaže zavračati, saj se ga je v mestu, kjer so gospodje od jutra do večera priklenjeni k pisanim mizam, zelo težko iznenediti, kajti sport je drag, kopeli tudi, in v temih stanovanjih se ne da telovaditi. K žaketu spadajo svetle progaste hlače. Telovnik se zapenja na pet gumbov v dveh vrstah, ki gredo narazen in tvorijo z zadnjim, ki je sam, trikotnik.

Če že govorimo o moških družabnih oblekah, ne smemo pozabiti na klobuk. Cilinder kot znak revolucionarjev iz leta 1848 bi moral biti bolj razširjen. Gospodje pa nosijo večinoma mehke klobuke sive in modre barve. Raglani, ki so letos zelo v modi, se zapenjajo na dve vrsti gumbov, so dolgi, v ramenih široki s pasom in šivom zadaj. Pas je pa samo nekoliko naznačen. Zimske suknje iz kocastega blaga imajo žametaste ovratnike.

Še o božičnih darilih

Zadnjič smo govorili o božičnih darilih kot takih, danes pa hočemo spregovoriti o njih širšem pomenu besede. Kakor pri vsem, tako velja tudi pri božičnih darilih načelo, da se moramo izogibati polovičarstva. Čim smo se odločili nekoga obdarovati, moramo misliti tudi na to, kako bi darilo čim lepše opremili, da bo res radostno presečenje, kakor se za božično darilo spodobi. Nobeno darilo ne sme izgledati preveč vskdanje. Če damo darilo tako, kakor smo ga prinesli iz trgovine, zavito v navaden papir in prevezano z navadnim trakom, ostane navadna nogavica, navaden čevelj, navadna krvata, blago ali perilo, kkršno kupujemo tudi med letom.

Božično darilo ne sme nikoli napraviti vtisa vskdanjosti, malomarnosti

ali indiferentnosti. Darilo mora že na zunaj, po svoji opremi in obliki povedati obdarovancu, da ne gre za vskdanji dan in za to, da nekaj damo, da bi sploh dali, marveč da gre za izraz naše pozornosti, za spomin, simpatijo, hvalo in ljubezen. Zato je treba vsako darilo, pa naj bo še tako skromno, skrbno zaviti v lep papir žive barve, ga prevezati z lepim trakom in priložiti šopek ali vsaj zeleno vejico. K božičnemu darilu spada tudi vizitka ali pisemce, v katerem sporočimo obdarovancu božične pozdrave.

Blago prevezemo s širokim trakom žive barve, narejeno obleko in večje predmete okrasimo s šopkom ali zelenjem, skratak, vsako darilo opremimo tako, da se takoj vidi, da smo mislili na obdarovanca z ljubeznijo in da

'rasne sveže vi o' cel'

VAN SM INC
Ljubljana, Selenburgova ulica 2878

sмо iskreno želeli napraviti mu veselje. To niso formalnosti in nepotrebitne igrače, to je govor srca in duše, ki prima v vskdanje življenje zarez radošči. Vskdanje reči izguba svojo vskdanost in pridroe na vredno u. Če nis prilozimo skromen znak iskrenosti in ljubezni.

Seveda je pa treba z enako iskrenostjo in ljubezni darila tudi sprejeti, čeprav ni povsem ustrezeno naši želji in čeprav nas dotiči na mogel obdarovati tako, kakor smo si želeli. Božična darila niso dolžnosti, marveč prostovoljni izraz naklonjenosti in ljubezni. Pozabiti tudi ne smemo, da nismo sami, da je moral darovalec misliti tudi na druge. Oceniti je treba tudi dobro voljo, ne pa samo faktičen vrednost darila. Saj bi se lahko zgodi, da bi darila sploh ne doobili. Potem bi bilo razčaranje še večje.

Otrok, Božič in igrače

Najprimernejše božično darilo za naše malčke so bile in ostanejo igrače. Ponekod je običaj, da predloži deca na listku napisane želje, v katerih pove, kakšno božično darilo bi rada. Dobro je, če roditelji seznam razumejo, če ga ne vzamejo doslovno, ampak samo pomen izraženih želja. Roditelji pa radi podležejo vplivu ljubezni do dece in dajejo darila brez izbire ali pa v preverljivo množini. Ni prav, da v otrokovi želji ustrezemo in da nisdamo kar celo zalogo daril. V takem primeru se deca rada razvadljajo, postane površna in zapravljava.

Z - b - Ž - ī - n - d - a - r - i - l - a

oozorja cenj. obšinsko na veliko založno mnogovrstnih ig ač

F. M. SCHMITT
LJUBJANA

Pred Škofijo 2 -- inga-Jeva ulica 4
Cene nizke! Posrednica točka:

Ogle te si izložbe!

288

Že v najstarejših časih so roditelji radi ustrezali željam svoje dece. Že v rimskih, preistoričnih grobovih najdemo figure iz gline. Z napredkom kulture in umetnosti se je izpolnila tudi izdelava otroških igrač. Toda pri igračah moramo biti previdni, kajti čim dragocenije so, tem manj odgovarjajo svojemu namenu in otrok se jih kmalu navešča. Ogleda si jih in to mu zadostuje, vrže jih proč ali pa pogleda, kakšne so znotraj. Najbolj je treba paziti, da igrača otroku ni nevarna. Pozabiti ne smemo, da otrok rad vtakne igračo in z njim seveda tudi razno nesnago v usta. Do-

Olepša

Vas le

ELIDA
IDEAL-MILO

Cisto, blago in izredno parfumirano.

bra igrača mora biti gladka in enostavna, ne sme imeti okrasov in sploh ničesar, kar se lahko odlomi in kar lahko otrok slučajno pogolmne. Igrača tudi ne sme biti taka, da bi se otrok lahko z njom ranil. Barva igrača mora biti trpežna, v nji ne sme biti nobenih strupenih snovi. Najbolje pa je, če igrača sploh ni pobarvana. Igrača naj bo iz blaga, ki se da lahko snažiti in ki prenese mokrotino. Igrača iz cunji, perja, las in vate niso primerne. Igrača tudi ne sme biti pretežka.

Otroške igrače se ravnavajo tudi po starosti otrok. Čim bolj dete dorašča, tem bolj je treba paziti, da so igrače praktične in da se lahko z njimi kaj koristnega nauči. Deca je dozvetna in če jo znamo z igračami pologama uvajati v praktično življenje, če jo naučimo že v zgodnjih mladost delati, ji damo na pot v življenje najboljšo potopnicico. B. D.

Žametasti zimski plašči

Pri nas so žametasti zimski plašči še redki, v Parizu so pa letos zopet zelo v modi. Zamet se letos sploh močno uveljavlja. Elegante popoldanske obleke so večinoma iz žameta nove vrste, zelo mehkega, tankega in finega. Novost žameta letosne mode so vzorci. Nekatere črne žametaste obleke se zde kakor da bi bile posute s papirnatimi konfetji razne velikosti, belimi in črnnimi ali obojnimi. To so zelo lepi modeli. Druge vrste žamet je rjav, posut z redkimi svetlorjavnimi pikcami. Tudi

večerne obleke se delajo iz mehkega, finega žameta, samo da so enobarvne.

Plašči se pa delajo iz debelejšega, trpežnejšega žameta. Zelo priljubljena kombinacija so letos v Parizu črni žameti plašči, okrašeni z belim hermelinom, pristnimi ali imitiranim Kožuhovinastimi ovratniki so letos zelo veliki in pristojajo zlasti damam, ki se znajo dobro lepotičti. Pariz propagira žamet zato, ker ga francoska tekstilna industrija zadnja leta mnogo izdeluje. Francoski žamet je prvočrven in je v Franciji cenejši od volnenega blaga, ki ga morajo Francosci uvažati iz inozemstva. Pri nas je seveda žamet razmeroma zelo drag, ker ga moramo uvažati in ker je uvozna carina zelo visoka.

Najboljše, najtrajnejše, zato najcenejšje!

A. Dufau:
Morilec

Kim kijem pobil na tla. Ta ogromni kos lesa, oškropljen s krvjo, so našli blizu kraja umora.

Sum je padel takoj na Brutora, ker je bil pravi Herkul in ker je živel skrivnostno življenje. Bil je arretiran, toda branil se je, ko so ga hoteli orožniki odvesti. Protivil se je s hladnokrvnostjo človeku, ki si se svet svoje nedolžnosti. Njegovo hišo — tri sobe v kuhinji — so temeljito preiskali, ne da bi našli kaj sumljivega. Njegovo obleko so poslali v kemični zavod, toda na nju niso našli niti najmanjših sledov človeške krvi.

Brutor je pri preiskavi dokazal,

da

ne

nepričeval

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

Radioprogram

Nedelja, 23. decembra.

9.30: Prenos cerkvene glasbe. — 11: Radio-kvartet. 15: Reproducirana glasba. — 15.30: Planiški spomini, prof. Mikar. — 16: Radio-orkester. — 17: Poleti preko severnega tečaja, dr. Brežnik. — 18: Dobri vojak Švejk, izvaja g. Cesar. — 20: Božične cerkvene pesmi, poje stolni pevski zbor. — 22: Poročila.

Ponedeljek, 24. decembra.

12.30: Reproducirana glasba in borzna poročila. — 15: Božične pravilice, pripoveduje radioteka. — 16: Radio-orkester. — 19.30: Slovesno zvonenje, prenos iz cerkve sv. Petra. — 20: Božične šege in navade. — 21.15: Božične šege naših Amerikancev. Recitacije, ga. Marija Vera Koncert harfa in vijolina. Koncert angleški rog s spremljevanjem harfe, radio orkester. — 22: Božične pesmi poje šentpeterski cerkveni zbor. — Radio-orkester. — 24: Polnočnica naših izselencev v Ameriki.

Torek, 25. decembra.

9.30: Prenos cerkvene glasbe iz stolnice. — 11: Radio-kvartet. 15: Reproducirana glasba. — 15.30: Trnovski cerkveni zbor poje božične pesmi. — 16.30: Religiozna glasba in božične recitacije. — 20: Peterškove sanse, spisal Golia, proizvajajo gledališki igralci, tretje dejanje. — 20.30: Orkester, proizvaja religiozno glasbo. — 22: Poročila.

Sreda, 26. decembra.

9.30: Prenos cerkvene glasbe iz franc. cerkve. — 11: Radio orkester. — 15: Reproducirana glasba. — 15.30: Humoristično čtivo pisatelj Milinski. — 16: Radio orkester. — 20: Tržaški večer. — 22: Poročila.

Četrtek, 27. decembra.

12.30: Reproducirana glasba in borzna poročila. — 18: Elektrika v poliedelu, predava ing. Ditrich. — 18.30: Kmetijsko predavanje, ing. Rado Lah. — 18: Italijančina, poučuje prof. Gruden. — 1.30: Zgodovina Slovencev, prof. S Kranec. — 20: Sodnik Salameški, izvaja gledališki igralci Slovenska narodna in umetna pesem, poje slov. akademski oktet. — 22: Poročila.

Petek, 28. decembra.

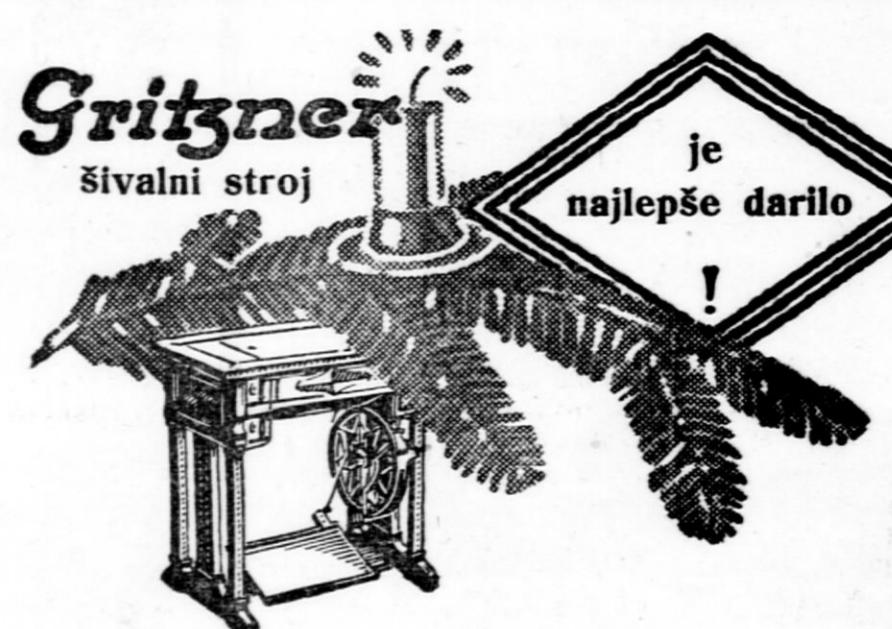
12.30: Reproducirana glasba in borzna poročila. — 15: Pevska izobrazba, predava g. Tavželj. — 18.30: Težnje današnje žene, predava A. Stebi, predst. alijanze žen, pokrov. v Jugoslaviji. — 19: Francosčina, poučuje dr. Leben. — 19.30: Varstvo spomenikov, dr. Stele. — 20: Mandulina in mandola s spremljevanjem klavirja, proizvajajo ruski akademiki. Radio orkester. — 22: Poročila.

Če hočeš kaj lepega in koristnega podariti, moraš le Wimpassing snežne čevlje kupiti

Zahajavate izrecno, „WIMPASS NG“ z znamko rdeče zvezde.

15651

Svetlašno mehanična delavnica**Jos. Petelin, Ljubljana**

Tel. 2913 blizu Prešernovega spomenika ob vodi Tel. 2913

Na primernejše darilo

za BOŽIČ in NOVO LETO

Izvanredna orlikia se Vam nudi, da kupite kot darilo garantirano

14 karatno zlato nalivno pero

Izvrstne kakovosti katero Vam pošlem franko tako poštne Din 50. — Navesti je treba le ako želite pero v ostro man ostro malo topo ali močno topo končnico Izrabite to izvanredno orliko ker vsem da boste isto vsakomur orljoročali Pero te v ceni brez konkurence in imam edini samoprodajo za celo Slovenijo. — Zahajavate isto tudi v domovini trgovinah!

Dobi se tudi pri Novi založbi in Knjigarni Hrovat v Ljubljani.

Eksport in veletrgovina: VILKO WEIXL MARIBOR

Za dom!

za šivilne krolate delavnice ltd.

STOEWER**Šivalni stroj**

Le ta Vam poleg šivanja entia (obšiva), reže (štika), krpa perilo in nogavice. Brez vsakega premikanja plošč in drugo je stroj v minutih prpravljen ali pa rešenje in ravno takoj hitro kopet za navadno šivanje — Počes vseb prednosti, ki jih zavzema šivalni stroj STOEWER,

je tudi načrti in

Ne zamudite, agdne prilike in odjetje do to izrednost pri

Lud. Baraga,

Ljubljana, Seelenburgova 6. I.

Za Božič in Novo leto!

Najprimernejša darila so:

volnene in flor - nogavice, triko - perilo, polo-verji, žepni robci, naramnice, kravate, srajce, ovratniki, ročne torbice, aktovke, dežniki, toaleta mila itd.

JOS. PETELINC, Ljubljana

Tel. 2913 blizu Prešernovega spomenika ob vodi Tel. 2913

Izjava

Ker se širijo o meni nerescišne govorice in obdožitve, zato podpisanec izjavljam, da bom nadalje proti vsakemu obrekovalcu sodniško postopil. Ljubljana, 20. decembra 1928. — Kupce Feliks. 2872

Gostilna pri Krofu

toči izvrstno dolejnško belo in rdečo ter se za praznike toplo priporoča. 2883

Hiša

15 minut od kolodvora Celje, napredaj. 1400 sedežev kmella in nekaj zemlje za zelenjavo ter sadno drevo. Pojasnila daje Beloglavec Lenčka. Orla vas pošta Polzela. 2891

Trgovski pomočnik

mediane stroke, star 19 let, agilen prodajalec, vsestransko zanesljiv. želi svoje sedanje službeno mesto premeniti — najraje v kako večje mesto v Sloveniji. Čenjene ponudbe na upravo tega lista pod »Trgovina 2889.

Klavirji

Tovarna in zaloga klavirjev — pravoravnih instrumentov različnih vrst, karor tudi lastnih izdelkov — Poseben oddelok za popravila. Ugljevanje in popravila za Glasbeno Matiko, Konservatorij in druge institute izgotavlja moja tvrdka — Gre tudi na delo. Točno postrežna in zmerne cene, tudi na obroke. — Izdelovalec klavirjev R. WARBIKE, Ljubljana, Gregorčeva 5. I. 2828

Mehanika

zmožnega samostojnega vodstva garaze, spremem. Starost 30—40 let, oženjen, z znanjem nemščine imajo prednost. Pismene ponudbe s spricvali v referencami na naslov: Milan St. Rajković, trgovec Srljajnca, Srbija. 2890

Krušno moko

najboljše vrste dobite vedno svežo pri

A. & M. Zorman

Ljubljana, Stari trg 32.

Blažo dostavimo tudi na dom. Prevzamemo v mlev tudi vsake nmožino domače ali banačke hlebine — pr manjših množnat po takoj zamenjamo za moko in otroke.

Kupujemo zlato,**srebro, platin**

in plačamo 1. srebrno krono. Din 3.60. 2 srebrni kroni. Din 7.20. 5 srebrnih krov. Din 18. — Prevzamemo v pozitanci in posrebitne — Tovarna za šivende dragib kovin. Sp. Šiška. Sv. Jerneja cesta stev. 8. 110-T

40—60.000 Din posojila

da mtna stranka za stanovanje, obstoječe iz 2—8 sob. Kuhinje in pritiskala v Ljubljani ali na periferiji mesta Vinkžiba na prvo mesto. Vselitev januarja ali februarja 1929. Pismene ponudbe je poslati na upravo lista pod »Stanovanje«/2720

Izšla je**Blasnikova****Voljka Pratička**

za navauno leto 1929.

ki ima 365 dni

VELIKA PRATIKA

je naistarejši slovenski kmetiški koledar koji je bil že od naših pradedov najbolj upoštevan in je še danes način obraitan

Letošnja izdaja se odlikuje se občutno bolj bogati vsebin in slikah.

«VELIKA PRATIKA» je najboljši in načelnši državni koledar.

Dobi se v vseh trgovinah po Sloveniji in stane 5 Din Kier bljo ne bilo dobiti, nai se naroči po dopisnici pri

J. Blasnika nastelnilkit

tiskarna in litografski zavod Ljubljana. Gregorčev 12.

Celo iznane cene !!**na Kongresnem trgu****15****pri NOVAK-U**

v spec. trgovini suknja NAJBOLJE NAJUGODNEJE N NAJCENEJHI

Inteligenten mladenič

s perfektnim znanjem srbohrvaščine in nemščine želi primernega mesta. Ponudbe na upravo »Slov. Naroda« pod »Stanovo 2804.

Izgubil sem

sveženj ključev din 16. t. m. Najdiši naj jih odda proti nagradi v upravi »Slov. Naroda«.

2804

Ekonom

sprejme službo kot sadjar, vrtnar, deloma tudi kot čebelar. Ima večletno prakso. Ponudbe na upravo »Slov. Naroda« pod »Ekonom 2703.

Doubl šofti za suknje od

Din 132.—

Mandarin in črna suknja od

165.—

Marengo in kamgarin črn za plesne in

večerne oblike od

224.—

Modni kamgarin za oblike od

148.—

Sportni šivolti volneni od

72.—

Kasha in velour za damske plašče (prej

195.) od

142.—

Schrollov šilon 80 cm širine komadi po

23. m po

13.50

Primerne in praktične**božična in novoletna darila!****eltop****379****Ivan Zakotnik**

mestni tesarski moister,

LJUBLJANA, Dunajska cesta 46

Tukovstvena tesarska dela, moderne lesene stavbe, ostrežja za

palace, hiše, vile, tovarne, cerkve in zvonike — Štropi, razne

čela, stopnice, ledene, paviljoni, verande, lesene ogrite itd.

Gradba leseni mostov, jezov, in milov.

PARNA ZAGA. 16 L TOVARNA FURNIRJA.

Graska tvornica vagonov in strojev

deln. družba prej JOH. WEITZER.

Dieselovi motorji

s kompresorjem ali brez njega, od 30—3000 HP. Majhni obratni stroški. Mnogo priznani. Brezplačna pojasnila in ponudbe potom naših zastopstev v

Beogradu: Ing. O. Meinhard,

Knez Mihajlova 49

v Zagrebu: „Snop“ Hrvatska Gospodarsko-Prometna Zadruga, Gajeva ulica 32

ZAHVALA.

Ob težki in nenadomestljivi izgubi svojega ljubeznjivo dobrega

JUTRI JE ZLATA NEDELJA!

SAMO PRI NAS DOBITE NAJLEPŠA BOŽIČNA DARILA

GRAMOFON

A. Rasberger

ELEKTROLA

KOLOSALNE NOVOSTI!

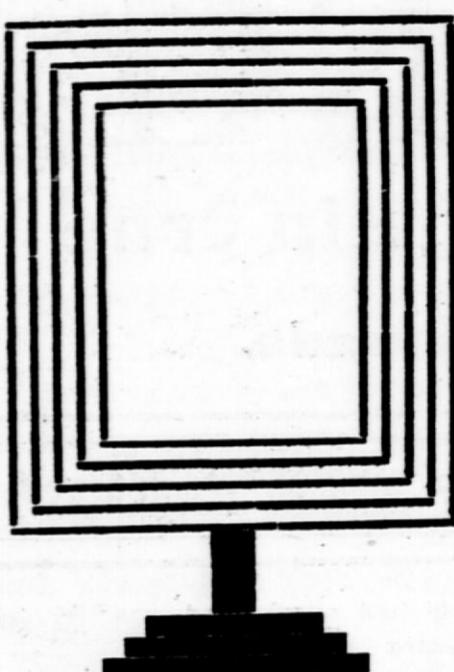
ČUDEŽNI APARATI!

500 aparatu! ELEKTRIČNO POSNETE PLOŠČE! 15.000 umetn. plošč!

Miklošičeva cesta 34. Specijalna in najstarejša trgovina. Miklošičeva cesta 34.

Najrazvajenejšim zahtevam

odgovarjajo naši radio-aparati in zvočniki.

Zahlevajte
brezplačne
cenike!

Radio-BAR

Najpraktičnejša, lepa in cenena

Božična darila

dobite pri domači in solidni turški

HED. ŠARC,

trgovina s perilom

Selenburgova ul. 5.

Selenburgova ul. 5.

Okusna božična darila pri

Breznik & Fritsch

Stritarjeva ul. 7.

Ljubljana

Ljubljana

Slavko Rus
Ljubljana

DUNAJSKA c. 9
(v bližini „Figovca“).

Staro enomirana tvrdka M. Urbas, lastnik: Miroslav Urbas
kot prva in najstarejša izd. lovalnica in razpoložljala za
priporoča pristne

KRANJSKE KLOBASE

priznano kot specijaliteta izdelane z zaj. mčeno
samo iz sv. njskega mesa

lastnega izdelka L JUBLJANA, samo

Slomškova ulica štev. 13
poleg mestne elektrane

Brzojav: Urbas Ljubljana. Telefon štev. 33-2

Specijalna

namizna vina

in desert za praznike

nudi
A. Stacul, Ljubljana
Selenburgova ulica

**Bonbonijere
in izbrano pecivo!**

A. VOLTMAN, Ljubljana
Prešernova ulica štev. 52.

Osrečite svoje!

znanec in prijatelje z našimi srečo in
blagostanje donašajočimi
drž. razr. loterije **srečkami**

Zadružna hranilnica
r. z. z. o. z.
LJUBLJANA
Sv. Petra cesta 19.

Dobite jih v oglaš. odd. »Jutra«,
v ekspozituri »Jutra« v Šiški,
v podružnicu »Jutra« v Celju in
Mariboru.

ZA BOŽIČ!

Pletenina
usnjeni izdelki
galanterija | 10%
popusta

Francoske čepice Din 30—
d. nogavice flor 9—
zimske 17—

Okusni kartoni za darila brezplačno!
J. Šinkovec nasl. K. Soss, Ljubljana

Podpirajte tvrdke, ki inserirajo v Slov. Narodu